No. 72. 1858.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 9 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der Patentpligtigen, dat het primitief kohier der Patenten, over het dienstjaar 185⁸/₉, hetwelk den 31 Augustus jl. is executoir verklaard, op heden is afgekondigd en ter invordering uitgereikt aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier.

Breda, den 6 September 1858.

J. MASTBOOM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

Frankrijk.

PARIJS, den 6den September.

Naar hetgeen door de prefecten aan de vertegenwoordigende vergaderingen der departementen in hare dezer dagen gehouden zitting is medegedeeld, schijnt de opbrengst van den graanoogst in Frankrijk dit jaar over het geheel op het gemiddelde bedrag van goede jaren geschat te kunnen worden.

— Reeds geruimen tijd was er sprake van, dat na de optreding van Prins *Napoleon* als minister voor Algerie en de koloniën wijzigingen zouden worden gebragt in het beheer van Algerie. Zulks wordt thans bevestigd door een Keizerlijk besluit, dat de *Moniteur* heden mededeelt en waarbij de betrekking van gouverneur-generaal van Algerie wordt afgeschaft en de generaal *Mac-Mahon* wordt benoemd tot opperbevelhebber van de land- en zeemagt der kolonie. Deze opperbevelhebber zal alle noodige maatregelen moeten nemen om het gezag des Keizers te doen eerbiedigen en de uitvoering der wetten te verzekeren, terwijl hij de door de generaals en de prefecten van Algerie genomen maatregelen zal kunnen schorsen.

De reis van prins *Napoleon* naar Algerie is eenige dagen vervroegd, het vertrek zal nog deze maand plaats hebben. Z. Keiz. H. zal slechts door weinige personen worden vergezeld. In Algerie wacht hem ontwijfelbaar een zeer goede ontvangst, vooral sedert de nieuwe organisatie dier kolonie openbaar gemaakt is, en daaruit blijkt, dat de burgerlijke en militaire zaken, geheel van elkander afgescheiden zullen bestuurd worden en slechts in enkele dreigende gevallen aan den militairen kommandant eenige bemoeijing met het burgerlijk bestuur geoorloofd is.

— De beroemde Amerikaansche schaakspeler *Morphy* bevindt zich te dezer stede. Hij is tusschen de 20 en 25 jaar, stil, en van een zacht en melancholisch uiterlijk. Hij heeft reeds verscheidene partijen hier gespeeld en al zijne tegenpartijen overwonnen. Hij kan acht partijen te gelijk spelen, zonder de borden te zien.

— Bij de ontbinding der Spaansche Kamer van Afgevaardigden, die op handen schijnt te zijn, verwacht men eenen levendigen strijd tusschen de staatspartijen, waarbij ook de progressisten of warme liberalen zich zullen doen gelden. Reeds steekt deze partij het hoofd weder op, en doet zij meer van zich hooren dan het geval was sedert het bewind laatstelijk weder in handen der conservative partij gekomen is. Zoo is dezer dagen eene verklaring van den maarschalk *Espartero*, gedagteekend den 8sten Augustus jl., openbaar gemaakt, waarin hij zegt hervorming en vooruitgang voor Spanje te wenschen en vol vertrouwen te verwachten. Hij geeft daarin niet onduidelijk te verstaan dat hij, hoewel zich thans van alle bemoeijing met staatkundige aangelegenheden onthoudende, niet ongezind zou zijn om weder aan het hoofd der progressisten-partij te treden, indien hij hierdoor de zaak der gematigde volksvrijheid mogt kunnen bevorderen.

— Berigten uit Alexandrie van 23 Augustus jl., medegedeeld door een half-officieel nieuwsblad van Weenen, bevestigen de tijding dat er eene zamenzwering tegen den onderkoning ontdekt is. Vier Pacha's en verscheiden officieren van den staf hadden daaraan deel genomen. Bij *Abdullah* Pacha, den gewezen minister van finantien, was huiszoeking gedaan, om eenen verborgen voorraad wapentuig te vinden. Hij was naar de vesting Abukir gebragt benevens een bey.

Verder wordt uit Alexandrie gemeld dat dweepende Turken in de nabijheid dier stad een Grieksch schip aangevallen en verbrand, en den kapitein vermoord hadden; de daders waren door de Egyptische overheid gevat en met den dood gestraft.

— Blijkens berigten uit Konstantinopel van 25 Augustus jl. was men aldaar zeer bezorgd wegens de verbittering die in vele oorden van het Turksche rijk tusschen de Christenen en de Mohammedanen heerschte, en welke ligtelijk tot bloedige botsingen zou kunnen overslaan. Zoo had men uit Klein-Azie vernomen dat de steden Aleppo en Tripoli in opschudding verkeerden, daar de Mohammedaansche bevolking zich wapende en tot aanranding der Christenen scheen toe te rusten. Deze berigten vindt men in dagbladen die te Konstantinopel onder toezigt van de Turksche overheid worden uitgegeven, en zelfs in het *Journal de Constantinople*, een onderhandsch orgaan van de Porte.

— Een ministerieel dagblad van Parijs, *le Pays*, deelt particuliere berigten uit China van 8 Julij jl. mede. Er begon te Canton verandering in den staat der zaken te komen ten gevolge der aldaar twee dagen vroeger ontvangene tijding van het openen der onderhandelingen te Tien-tsing. Deze tijding was ter kennis der bevolking gebragt bij eene in de Chinesche taal gestelde proclamatie, die op bevel van de gezagvoerders der geallieerden aangeplakt was. Het Fransche eskader lag gedeeltelijk in de golf van Petschili, gedeeltelijk bij den mond van den Peiho nabij het verschanste kamp der Fransche mariniers, gedeeltelijk te Tien-tsing, en overigens op de rivier van Canton.

Te Canton verwachtte men in de eerste helft der maand September de Fransche vaartuigen uit de golf van Petschili en van Tien-tsing terug. De bekrachtiging van het verdrag, het bezoek der gezanten te Peking en hunne toelating bij den Keizer, dit alles zou alsdan afgeloopen moeten zijn, want het was bekend dat het water in de golf van Petschili in het begin van den herfst zoo zeer daalde dat de oorlogschepen er niet langer zouden kunnen blijven. Men was beducht voor den tragen gang der Chinesche diplomatie, en men dacht dat, indien de zaken slepende gehouden werden, de gevolmagtigden der geallieerden zich genoodzaakt zouden zien om na de officiele bekrachtiging van het verdrag naar Peking te gaan, dewijl het doel hunner zending alsdan volkomen bereikt zou zijn.

— Een schrijven uit Alexandria van den 25sten jl. meldt, dat aldaar een koerier is aangekomen, die zich over Konstantinopel en Odessa naar Petersburg begaf, werwaarts hij het tusschen Rusland en China gesloten verdrag moest overbrengen. Deze koerier had medegedeeld, dat het verdrag tusschen de Westersche Mogendheden en China bij zijn vertrek nog niet onderteekend was, daar de Chinesche gevolmagtigden eerst den Keizer het verlangen der Mogendheden moesten mededeelen nopens eene schadevergoeding van 500 millioenen. Men meende te Peiho, dat uit Peking geen weigerend antwoord zou volgen, doch dat de gevorderde som in verschillende termijnen zou worden uitbetaald.

Engeland.

LONDEN, den 5den September.

De Koningin heeft het Parlement, hetwelk den 19den October zou bijeenkomen, verder verdaagd tot den 18den November aanstaande, met het kennelijk voornemen om de opening der parlementszitting nog verder uit te stellen.

Ook berigt het officieel blad de benoeming van eenen gouverneur der nieuwe kolonie Britsch Columbia. Het is de heer *Douglas*, die zich als gouverneur der naburige Britsche kolonie Vancouvres-eiland gunstig onderscheiden heeft.

— Men zegt dat hier te lande eene eeremedaille, even als die van de Krim, voor de expeditie naar China zal ingesteld en gelijkelijk onder de Fransche en Engelsche zeelieden, welke zich in die expeditie onderscheiden hebben, uitgedeeld worden.

— Volgens de *Friend of India* houden de Cipaijers hunne zaak voor verloren en blijven, met niets anders dan den dood voor oogen, alleen nog strijden om hun bestaan zoo lang mogelijk te rekken. Zij hebben geene metalen kanonnen of krijgsvoorraad meer, het aantal hunner geweren vermindert, de slaghoedjes zijn uiterst schaars en duur, de soldij wordt slecht betaald, in hunne eigene woonplaatsen achten zij zich voor de wraak hunner dorpsgenooten niet veilig. Hunne nu gevolgde wijze van oorlogvoeren moge de Engelsche troepen afmatten, met volharding is de eindelijke geheele zegepraal en demping van den opstand nogtans verzekerd. De bevolking, die zeer veel door de gebeurtenissen geleden en ten deele het land verlaten heeft, werkt het doel der Engelschen in de hand, door lijdelijke toeschouwers te blijven.

— De Secretaris der Transatlantische telegraaf-maatschappij heeft de volgende mededeeling aan de Londensche dagbladen gerigt: »Van den directeur heb ik in last ontvangen aan te kondigen dat, ten gevolge eener tot heden toe niet uitgemaakte oorzaak, maar welke men aan een gebrek

in den kabel op een nog niet met zekerheid bekend punt meent te moeten toeschrijven, er sedert Vrijdag den 3den dezer, ten 1 ure des morgens, geene verstaanbare signalen van Terra-Neuve meer zijn overgebragt. De directeuren zijn nu te Valentia, waar zij, door verscheiden telegraaf-ingenieurs bijgestaan, de oorzaak der stremming opzoeken, met het doel om die te herstellen. Onder deze omstandigheden is het voor het oogenblik niet mogelijk een bepaalden dag voor de opening der lijn voor het publiek op te geven.

— De berigten per Atlantischen telegraaf te verzenden, zullen, naar men meent, 10 shillings (ƒ 6) per woord kosten.

— De *Daily News* berigt, dat in November eene vergadering te Parijs zal worden gehouden om het plan betrekkelijk tot het Suez-kanaal vast te stellen. Het kapitaal van 8,000,000 p. st. zou reeds verkregen zijn, als volgt: de onderkoning van Egypte 1,280,000 p. st.; Turkije, Egypte en Syrië 840,000 p. st; Frankrijk 1,600,000 p. st.; Oostenrijk en Lombardije 800,000 p. st.; Rusland 480,000 p. st.; noordelijk Duitschland, Zweden, Denemarken, de Hanse-steden, Pruissen, Zwitserland, Nederland en Belgie te zamen 500,000 p. st.; Spanje, Portugal, Italie en Griekenland 400,000 p. st.; Vereen. Staten van Amerika 400,000 p. st., zoodat 1,600,000 voor Engeland overblijft. De leening zal bestaan in 4,000,000 aandeelen van 20 p. st. ieder.

Nederlanden.

BREDA, den 8sten September.

Het is ons een waar genoegen te kunnen vermelden dat onzen ijverigen industriëlen stadgenoot, den Heer Mr. Smit *H. de Wijs*, Hofleverancier van Z. M. den Koning, bekend door de verbetering door hem aan de kagchels aangebragt, waardoor zij bij veel warmteverspreiding toch weinig brandstoffen vereischen, dezer dagen eene bestelling gekregen heeft van Z. M. den Keizer van Rusland, om Z. M. eene fraaije kagchel naar de uitvinding van den Heer *de Wijs* te leveren.

— Wij zijn nog verzocht het volgende eene plaats in te ruimen.

„Bij gelegenheid van den 18den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje heeft ook de Muziekvereeniging *Vlijt en Volharding* feest gevierd. Het gebouw der vereeniging prijkte met de Vaderlandsche vlag; des avonds was het kaai met een viertal transparanten verlicht, één waarvan de beeldtenis voorstelde van Z. K. H. in generaals-tenue, hetwelk een schitterend effect maakte. Des avonds was in de zaal der vereeniging Soirée musicale voor Heeren en Dames, welke door het groot getal van ruim 200 leden werd bezocht, waarop de schoonste muziek en zang werd uitgevoerd en zeer hartelijke toasten op den held van het feest werden ingesteld; overigens heeft de vereeniging een adres van gelukwensching aan Z. K. H. ingezonden."

— Ll. Zaturdag, bij gelegenheid van den 18den verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, is door den kolonel-kommandant van het 6de regiment infanterie, alhier in garnizoen, aan ieder der twee oudste onderofficieren van het regiment, die vereerd waren met de zilveren medaille van 24 jaren trouwe dienst, ƒ 25 ten geschenke gegeven, terwijl door den majoor *Adam* aan de onder-officieren van het door hem gekommandeerd wordende 4de bataillon van genoemd regiment een diner werd gegeven; hiertoe was in de onder-officiers eetzaal eene tafel met 43 couverts in gereedheid gebragt. Eene toepasselijke aanspraak werd door dien verdienstelijken hoofd-officier aan de onder-officieren gerigt, die door den president der tafel werd beantwoord.

De Amsterdamsche en andere Hollandsche bladen zijn opgevuld met de beschrijving der feesten die te Amsterdam hebben plaats gehad ter gelegenheid van het bezoek aldaar der Koninklijke familie en van den 18den verjaardag des Kroonprinsen. Uit alles blijkt, dat de ontvangst van het Vorstelijk Huis in de hoofdstad allerhartelijkst is geweest en op nieuw het onweersprekelijk blijk gegeven heeft van de verknochtheid des volks aan het regerend stamhuis, alsmede van de algemeene blijdschap bij de viering van den dag op welken 's Konings oudsten zoon, volgens de Grondwet, aandeel in de regering wordt toegekend en als toekomstig erfgenaam der Kroon het regt erlangt die Kroon te dragen.

Ongeveer ten half drie vrijdag middag is de Koninklijke familie te Amsterdam aangekomen. Van het Stationsgebouw tot aan en op den Dam vervulde eene ontelbare menigte de straten, pleinen, vensterramen en daken. Na op het paleis te zijn aangekomen verschenen HH. MM. met Prins *Alexander* en den Prins van Oranje weldra op het balkon, later ook H. M. de Koningin Moeder en HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* en werden door de volksmassa op de uitbundigste wijs toegejuicht en begroet. — De serenade die des avonds door de onderscheiden liedertafels aan het Koninklijke gezin werd gebragt is zeer luisterrijk geweest. Ongeveer 500 zangers namen er deel aan. Na het volkslied volgde de feestgroet aan Z. K. H. den Prins van Oranje, wederom door het volkslied gevolgd. De Koning en de leden der Koninklijke familie bevonden zich aan de open ramen van het balkon, terwijl Z. M. na de uitvoering zijn dank aan de commissie der serenade deed betuigen.

Zaturdag morgen was het gedenkteeken op den Dam smaakvol met keurige bloemen versierd. Ten elf ure was er gala-receptie en om twaalf ure had de aangekondigde wapenschouwing plaats over de stedelijke schutterij en het garnizoen, waarbij zich de leden van het metalen kruis bevonden. Door Z. M., vergezeld van de Prinsen en omgeven door een schitterenden staf, werden de troepen geïnspecteerd die daarna voor den Koning defileerden. — Terzelfder tijd vingen de volksspelen op de Botermarkt en het Funen aan, welke ten twee ure door Z. K. H. den Prins van Oranje werden bezocht. Des namiddags was er gala-diner ten hove van meer dan 100 couverts.

De illuminatie des avonds is allerschitterendst geweest. Prachtig vooral was de verlichting bij de Hooge Sluis aan den Amstel. Behalve het stadhuis was ook het monument op den Dam van stadswege verlicht, dat geheel door gasbogen was omgeven, waardoor niet alleen het monument, maar ook het geheele plein schitterend verlicht werd. Aan vele openbare gebouwen waren prachtige verlichtingen met gas aangebragt. De Kalverstraat en de Nieuwendijk leverden een tooverachtig schouwspel op. Aan den Buitenkant was de op stroom liggende stoomboot *Holland* van den Heer *P. van Vlissingen* met een groot aantal lampions behangen, terwijl van de stoomboot *de Stoomvaart* van tijd tot tijd vuurwerk ontstoken werd en men van daar electrisch licht liet schijnen. Ten 9 ure reed het Vorstelijk gezin en gevolg van het paleis af, om de illuminatie in oogenschouw te nemen. De stoet bestond uit elf rijtuigen.

Aan den Buitenkant gekomen, deed zich eensklaps voor het Vorstelijk Gezin een tooverachtig schouwspel op, toen eene groote schitterende gekroonde W, die plotseling op de stoomboot *de Stoomvaart* werd ontstoken, uit de duisternis te voorschijn trad. Eene daarop gevolgde Bengaalsche verlichting, die het geheele luchtruim met een vuurgloed overdekte, zette het schouwspel niet weinig luister bij.

Opmerkelijk bleef ook op dezen avond de goede orde, die nergens verbroken werd, zoodat de tallooze menigte, misschien niet minder dan 200,000 menschen, zich moeijelijk maar rustig bewoog, en al wat Amsterdam aan rijtuigen bezat, daartusschen heen drong, zonder eenig ongeluk te verwekken. De koninklijke trein was ditmaal begeleid door ruiterij, die den gemakkelijken doortogt door de opgewonden, geestdriftvolle massa verzekerde.

De gratis-voorstelling in den *Salon du Vaudeville Français* werd door een talrijk publiek bijgewoond.

Zondag morgen hebben HH. MM. de Koning en de Koningin, vergezeld van al de leden van het Vorstelijk Huis, de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk bijgewoond en des namiddags ten 2 ure het Koninklijk zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* met HD. bezoek vereerd. Bij het binnenkomen werd de Prins van Oranje op eene hartelijke wijze door den heer *Zillesen*, president van het genootschap, toegesproken, en het honoraire lidmaatschap aan HD. aangeboden.

De vorstelijke personen werden door de hevige regenbuijen verhinderd in de tuinen te wandelen, waardoor het talrijk aanwezige publiek zeer werd teleurgesteld. De regen noodzaakte iedereen eene schuilplaats te zoeken, die echter niet gemakkelijk te vinden was, zoodat aan den eenen kant duizende van de meest keurige toiletten geheel zijn bedorven, daar men onder den stortregen door de overvolle en de genomene maatregelen volstrekt zich bijna niet bewegen kon, terwijl van den anderen kant allerzonderbaarste tooneelen van verwarring zich voordeden. Men berekent dat er 8,000 menschen in *Artis* bijeen waren.

De wedstrijd op het IJ, des morgens ten 9 ure aangevangen, is eerst laat en in goede orde afgeloopen, 50 vaartuigen namen daaraan deel.

Maandag morgen heeft Z. M. de koning audientie verleend aan een aantaal commissiën, civiele en militaire autoriteiten.

H. M. de Koningin met prins *Alexander*, en later H. M. de Koningin moeder, hebben de stedelijke tentoonstelling van schilderwerken van levende meesters bezocht, vervolgens heeft H. M. de Sophia-school met een bezoek vereerd en is daarna met prins *Frederik* en prinses *Marie*, naar het Park gereden, alwaar eene *matinée musicale* gegeven werd, door de maatschappij van het *Diamantwerkers gezelschap*, waarvan H. M. beschermvrouw is.

H. M. de Koningin-moeder heeft de tentoonstelling met een bezoek vereerd, en is, ten 4 ure, met een extra-spoortrein naar Soestdijk teruggekeerd.

Ten 1/2 6 ure was er weder diner op het paleis, waarop o. a. onderscheidene kommissarissen des konings in de provinciën waren genoodigd.

De gala-voorstelling in den schouwburg, waarvoor al sedert dagen geen plaats meer te bekomen was, is buitengewoon luisterrijk geweest. Er is eene allegorische voorstelling gegeven, getiteld: *Het verheugd Amsterdam*, door Mr. *J. van Lennep*. De ouverture en de muziek zijn van den orchestmeester *Joh. M. Coenen*. Daarna is een ballet-pantomime (het verjaarfeest) uitgevoerd.

Uit vele plaatsen van ons Vaderland, bijzonder uit 's Gravenhage, Rotterdam, Utrecht, 's Bosch, Eindhoven en andere, worden voorts berigten ontvangen van de hartelijke wijze waarop de 18de verjaardag des Kroonprinsen gevierd is geworden.

— Aan ieder lid der Koninklijke Familie is ll. Zaturdag een zilveren en den bronzen exemplaar uitgereikt van de medaille ter gelegenheid van het feest geslagen, en welke met het borstbeeld van den Prins van Oranje prijkt.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft Z. K. H. den Prins van Oranje, bij gelegenheid van diens achttienden verjaardag, benoemd tot ridder grootkruis der orde van St. Andreas.

— Ten gevolge van aan op hem verstrekten last door Z. K. H. den Prins van Oranje, heeft de voorzitter der commissie, belast met de regeling der te Leiden gegeven serenade bij HDs. vertrek uit die Akademiestad, aan de ingezetenen dier gemeente, die tot die serenade medewerkten, 's Prinsen welgevallen en dankbaarheid voor dit bewijs van gehechtheid en liefde jegens HDs. stamhuis en persoon overgebragt, dat welk door Z. K. H. op hoogen prijs is gesteld.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden, bij besluit van den 6 dezer, No. 1, te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

den kapitein-luitenant ter zee *H. Camp*; den majoor bij het korps mariniers *F. C. baron Quarles de Quarles*, en den majoor, militaire intendant bij gemeld korps, *F. S. G. Gautier*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 4 dezer, No. [illegible], goedgevonden te benoemen, tot adjudant bij Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, den kapitein *E. R. J. A. Ropsmale Nepveu*, van den generalen staf, met bepaling, dat hij in verband daarmede zal overgaan bij den grooten staf.

— Z. M. de Koning heeft den minister van Staat, baron *Forstner van Dambenoy*, Hoogstdeszelfs adjudant-generaal en intendant der opvoeding van Z. K. H. den Prins van Oranje, benoemd tot ridder grootkruis der orde van de Eikenkroon; tot officier der orde den heer *W. H. Dijckmeester*, 1sten luitenant-instructeur bij het regiment rijdende artillerie; en tot ridders dier orde, de heeren *Te Winkel*, *S. E. Groen* en *H. Altpeeli*, docenten [illegible].

— Z. M. heeft den luitenant-generaal *Verhorst* van kommandeur der orde van de Eikenkroon bevorderd tot grootofficier dier orde.

— Uit 's Gravenhage schrijft men:

»Bij eene algemeene order aan het leger gerigt, wordt kennis gegeven van de benoeming van Z. K. H. den Prins *van Oranje* tot generaal-majoor der infanterie, en kommandant der reservebrigade. Gemelde order zal op drie achtereenvolgende appels worden voorgelezen. Insgelijks zal er eene order aan het leger en de vloot worden uitgevaardigd inhoudende: dat Z. M. heeft goedgevonden den luit. kol. jhr. *E. A. C. de Casembroot*, van den generalen staf, HD. adjudant in buitengewone dienst, ridder der orde van den Ned. Leeuw, en afgetreden gouverneur van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, te bevorderen tot kolonel en kommandeur van gemelde orde; en dat het den Koning tevens heeft behaagd, HDs. bijzondere tevredenheid en dank te betuigen aan gemelden kolonel voor de veelvuldige en gewigtige diensten door hem in zijne betrekking van gouverneur van Z. Ms. oudsten zoon aan het koninklijk huis en aan den lande bewezen.«

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 6 dezer, No. 71, zijn met ingang van den 16den dezer maand benoemd tot 2de luitenants bij het korps mariniers de sergeant-titulair *P. Spanjaard* en de sergeant *D. A. van Vuuren*, beiden dienende bij gemeld korps.

— Bij besluit van den 1sten dezer is tot 1sten luit.-kwartiermeester *G. C. Berghauser*, van het 7de regiment infanterie voor den tijd van een jaar op non-activiteit gesteld.

— Z. M. heeft bij besluit eene onderlinge ruiling toegestaan tusschen den officier van gezondheid 3de kl. *[illegible]*, van het personeel der geneeskundige dienst hier te lande, en den officier van gez. 3de kl. *H. C. [illegible] Voorthuizen*, van het personeel der geneeskundige dienst in Oost-Indië.

— Bij de verkiezing van een lid der prov. staten voor het district Helmond, is bij herstemming benoemd Mr. *H. Sassen*, van 's Hertogenbosch.

— De bekende zaak van den heer *J. Huybrechts*, kostschoolhouder te Oudenbosch, vroeger behandeld voor de Regtbank te Breda en in hooger beroep voor het Provinciaal Geregtshof in Noordbrabant, is gisteren ten tweeden male behandeld voor den Hoogen Raad, kamer van strafzaken. Men herinnert zich, dat genoemde heer in der tijd is vervolgd ter zake van zich, in het najaar van 1856 en in het voorjaar van 1857, te hebben opgehouden met het vervaardigen van zeep op eene heimelijke wijze, in zijn huis, zonder daarvan aangifte te hebben gedaan, terwijl op 25 April 1857 ten zijnent aanwezig was bevonden eene aanzienlijke hoeveelheid zeep, loog en potasch. Bij vonnis van genoemde Regtbank van 12 October 1857 te dier zake vrijgesproken, is op het hooger beroep der administratie dat vonnis bevestigd bij arrest van het gemelde Hof van 16 December 1857. Deze uitspraak echter is op de hiervan ingestelde voorziening in cassatie, bij arrest van den Hoogen Raad van 24 Maart jl. vernietigd op grond der artikelen 206 en 211 van het wetboek van strafvordering, omdat bij de beklaagde regterlijke uitspraak niet beslist is, of het fabrikaat, waarvan de rede, wel werkelijk zeep was; wordende uit dien hoofde de zaak ter nieuwe behandeling verwezen naar het Hof in Gelderland. De zaak aldaar op nieuw behandeld zijnde, heeft dit Hof, bij arrest van 14 Junij ll., den beklaagde schuldig verklaard aan het fabriceren van zachte zeep op eene heimelijke wijze, dat is zonder aangifte aan het bevoegd gezag, en hem veroordeeld tot betaling eener geldboete van ƒ 400 enz. Het Hof heeft hoofdzakelijk overwogen, dat, op grond van het [illegible], het vervaardigde door den requirant werkelijk was gebleken te zijn zachte zeep, geschikt om lijnwaden en andere goederen te reinigen. Op de hiervan ingestelde voorziening in cassatie heeft, nadat de raadsheer *Provo Kluit* te dezer zake het verslag had uitgebragt, de heer advocaat mr. *L. Metman* voor den requirant het beklaagde arrest bestreden en daartegen aangevoerd twee middelen van cassatie. Bij de ontwikkeling dier middelen heeft de pleiter hoofdzakelijk aangetoond, dat de requirant zich niet heeft opgehouden met het vervaardigen van zeep, maar die alleen heeft vervaardigd uit loutere liefhebberij, om te onderzoeken of het door hem vervaardigde kon dienen tot reiniging van lijnwaden. Den [illegible] dezer zal de advocaat-generaal *Karseboom* in deze zaak [illegible] conclusie nemen.

— Een afschuwelijke manslag, die, naar men verneemt, waarschijnlijk met voorbedachten rade is gepleegd, heeft Zondag nacht plaats gehad aan de [illegible] nabij Dordrecht. Men zegt, dat iemand, die aldaar woont en die sedert eenigen tijd bemerkt had, dat des nachts uit zijn tuin perziken ontvreemd werden, een man op de wacht had geplaatst, om, zoo mogelijk, den dader te betrappen. Deze waker schijnt met een daar des nachts langs komend persoon, met wien hij reeds vroeger in onmin was, in twist en handgemeen geraakt te zijn, hem daarbij met een mes eene wond te hebben toegebragt, en vervolgens in eene sloot te hebben geworpen, waar hij hem zoo lang met het hoofd onder water moet hebben gehouden tot dat zijn slagtoffer den geest gaf. Vervolgens heeft hij, naar het gerucht wil, aan eene nabuurige woning, onder eene leugenachtige vertelling, hulp gezocht om den verslagene uit het water te halen, en eindelijk zich zelven eergisteren ochtend aan de justitie aangegeven, die ijverig onderzoek doet naar de toedragt der zaak.

— In den avond van den 4 September is bij Haulerwijk een verschrikkelijke misdaad gepleegd. De 20jarige dochter van de weduwe *Foppe ten Boer*, wonende te Haule, met name *Hendrikje*, was dien dag naar Boven-Haulerwijk gegaan, om hare familie te bezoeken. Des avonds omstreeks 8 ure huiswaarts keerende, werd zij op het veld tusschen Haule en Haulerwijk aangerand en van haar oorijzer beroofd, nadat zij zoo zwaar op het hoofd was geslagen, dat zij geheel bewusteloos is gevonden, terwijl zij niet minder dan zeven wonden in het gezigt had. Zij is naar hare ouders huis gevoerd, doch den volgenden middag verkeerde zij nog steeds in sprakeloozen en zeer gevaarlijken toestand. De justitie doet ijverig onderzoek.

— Voor eenige dagen geraakten te Nieuwediep twee sloepliedden met elkander in verschil; het kwam al spoedig tot dadelijkheden, zoodat de een den anderen met een roeispaan een slag op het hoofd gaf, ten gevolge waarvan deze na weinige oogenblikken een lijk was. Beiden zijn gehuwde lieden, en de dader is, naar men zegt, vader van 10 kinderen. Opgewondenheid, ten gevolge van het gebruik van sterken drank, is ook hier weder de oorzaak van deze noodlottige gebeurtenis.

— In de gemeente Spanbroek heeft dezer dagen het volgende plaats gehad, dat der vermelding waardig is. Een bedelaar, die door een brigadier op het bedelen betrapt was, werd door dezen opgebragt bij den burgemeester, om hem aan de justitie over te leveren. De burgemeester wilde den armen man laten loopen, uit hoofde dezelve eene talrijk gezin had; doch de brigadier stond er op dat de bedelaar vooreerst in den toren moest opgesloten worden. Hieraan moest de burgemeester toegeven en de brigadier bragt den bedelaar op den toren. Daar gekomen wist de laatste zich van den brigadier vrij te maken, sloot dien in het hok voor hem bestemd en ontvlood. Eerst na eenigen tijd miste men den brigadier, dien men na lang zoeken in plaats van zijn gevangene opgesloten vond, smachtende van honger en dorst.

— Het maken van funderingswerken, het optrekken der fundamentsmuren, het trasraam, de hardsteenwerken enz. voor het paleis van volksvlijt te Amsterdam, is aangenomen door *[illegible]* voor ƒ 149,174.

— Ll. Donderdag heeft men in het kamp bij Zeist eenige mijnen, aangelegd door het aldaar gelegerde bataillon mineurs en sappeurs, doen springen. In weerwil van het min gunstige weder, werd dit schouwspel bijgewoond, behalve door de gezamenlijke kamperende officieren van de normaal-schietschool en de tirailleur-kompagnien, door den generaal-majoor *Gey van Pittius* van het wapen der genie, vele hoofd- en verdere officieren van het garnizoen, benevens een groot aantal nieuwsgierigen.

— Ll. Donderdag avond is onder de gemeente [illegible], in het gehucht Overhoven, een hevige brand uitgebarsten, waardoor in korten tijd vijf huizen met schuren en stallen, benevens veel hoornvee, door de vlammen zijn vernield.

— Het is bekend dat in de omstreken van Apeldoorn, gelijk in het algemeen op de Veluwe, veel ijzererts wordt aangetroffen. Tot heden heeft men die oer meestal tot den aanleg van kunstwegen gebezigd, daar zij, naar het oordeel van deskundigen te weinig ijzer bevatten, om met eenig voordeel tot gietijzer versmolten te worden. Sedert eenigen tijd echter wordt aan de zuidoostelijke grenzen dier gemeente oer gegraven, die veel en goed ijzer bevat en bestemd is om verzonden te worden naar eene gieterij, die verscheidene uren van daar gelegen is.

— Men verneemt dat het Z. M. den Koning behaagd heeft, bij besluit van den 28 jl., aan den heer *H. Beins*, die te Groningen gestudeerd heeft en onlangs als medicinae doctor aan die hoogeschool is bevorderd, eene geldelijke ondersteuning van Rijkswege toe te kennen, ten einde hem in staat te stellen, ook buitenlandsche hoogescholen te bezoeken en aldaar zijne studien voort te zetten. De heer *Beins* heeft deze gunstige en zoo vereerende beschikking te danken aan eene belangrijke door hem gedane uitvinding op het gebied der physiologie; hij heeft namelijk eenen depolarisateur laten vervaardigen en in zijn akademisch proefschrift beschreven, waardoor de stoornissen, die men bij het onderzoek der dierlijke electriciteit tot hiertoe niet heeft weten te vermijden, overwonnen worden. Deze depolarisateur heeft niet alleen de goedkeuring van alle leden der geneeskundige en van de wis- en natuurkundige faculteit, die in de gelegenheid waren het instrument te zien werken, in hooge mate verworven, maar ook reeds bij eenige buitenlandsche geleerden zoo veel belangstelling verwekt, dat zij bij den bekwamen vervaardiger van het instrument den heer *H. Deutgen*, bestellingen daarvan gedaan hebben.

— Volgens de jongste opgave bedraagt de bevolking der stad 's Gravenhage, met inbegrip van Scheveningen, 76,820 zielen.

— Luidens bij het Departement van Marine ingekomen berigten, is Zijner Majesteits stoomschip *Ardjoeno*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee *L. A. E. van Hasselt*, den 1sten Julij jongstleden uit [illegible] ter reede Batavia aangekomen, en heeft Zijne Majesteits fregat met stoomvermogen *Admiraal van Wassenaer*, onder bevel van den kapitein ter zee jhr. *De Vaynes van Brakell*, den 3den dezer Plymouth verlaten om naar Nederland terug te keeren.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, den 6 September.

TARWE vast met weinig handel. 127 ℔ Friesche f 275.

ROGGE veelal iets hooger, met redelijken handel. 120 ℔ Pruiss. f 195; 123 ℔ Galatz f 185; 124 ℔ Zweedsche f 185; 117 ℔ Petersb. f 174; 118, 119 ℔ dito f 176, f 180.

GERST in geen doen. 114 ℔ Deensche f 176.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 121, 122 ℔ Amersf. f 228, f 231.

KOOLZAAD prijshoudend: Fransch 70 P. vlg. op 9 v. Olie te leveren in Sept. 78½ P. vl.; in Oct. 80 P. vl.; in Nov. 80½ P. vl.; in Dec. 82 P. vl.

LIJNZAAD flaauw: 103, 104 ℔ Arch. f 315.

RAAPOLIE flaauw; op 6/w. f 43¼, vlieg. f 42; 1 Oct. f 42½; 1 Nov. f 42½ à ¾; 1 Dec. f 43 à ¼.

LIJNOLIE traag; op 6/w. f 32¾, vlieg. f 31½; 1 Oct. f 31½ à ¾; 1 Nov. f 32¼; 1 Dec. f 32½.

HENNEPOLIE op 6/w. f 39¼, Vlieg. f 38.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks f 92 à f 97.

LIJNKOEKEN, per 104 st. f 11½ à f 14½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 7. September 1858.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van f 8,00	tot f	8,50.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» 9,00	» »	9,25.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 6,00	» »	6,30.
Het dito dito Rogge Oude	» 6,15	» »	6,60.
Het dito dito Boekweit Oude	» 6,75	» »	7,25.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» 1,14	» »	1,16.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 2,20	» »	2,50.
Het 1000 Eiken Telhout		»	4,50.
Het 1000 Door Hout		»	2,75.
De kar Spaanders		»	4,10.
De » Struiken		»	4,50.
De 100 Mutsaard	van f 3,50	tot f	4,00.

256e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

4e TREKKING. N°. 15251 f 1500; N°s. 13500, 16871 en 15278, ieder een prijs van f 1000.

2°. N°. 2641 f 1500; N°s. 7907, 10185, 13647 en 17467, ieder een prijs van f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 September) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 64⅞, 65; 3 pCt. 77⅞; 4 pCt. 99, 1/16; Handelm. 125⅝, ¾; Rusland 5 pCt. 106⅜; dito 1828—29 104¼, ⅜; 4 pCt. 1840 87¼, ⅜; Id. bij Stieglitz 87⅞, 9/16; 5 pCt. 1854 98½; dito 1855 102¼; Eng. 4½ pCt. 98; Spanje 1½ pCt. 29, 5/16; 3 pCt. Buitenl. 45⅞, ⅜; 3 pCt. Binnenl. 39⅞, 40; Portugezen 3 pCt. te Londen 45 5/16, ⅜; Oostenr. Metall. 5 pCt. 78¾, 79; 78 13/16; Zilver Nat. 5 pCt. 79⅜, ½, ⅜; Zilver 1843 88; 88½; 88; 2½ pCt. 40 7/16, ⅜.

Advertentiën.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER* R. J. CORVER, geliefde Echtgenoote van A. W. J. L. VAN TETS.

's PRINSENHAGE, 6 September 1858.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Revalenta Arabica.

Dr. GORTENBERG te Zurich, wendde ze met het beste gevolg bij Maagkanker aan; Dr. WURZER, te Bonn, bij Tering, Hoest en Asthma; Dr. HARVEY bij Diarrhee en Zenuwaandoeningen. De Heer SCHUURMAN NIEVEEN meldde ons de genezing eener jonge Dochter van Maagkramp; het Kindje van TUKKER, te Utrecht, daarmede opgevoed, werd sterk en tierig.

De *REVALENTA* is een voedsel, hetwelk alle Pillen en dergelijke Geneesmiddelen onnoodig maakt en met niet noemenswaardige kosten in korten tijd Borst- en Maagkwalen geneest.

Om deze heilzame eigenschappen is zij voor Ontbijt en tusschenuurtje vooral *in het warme saisoen, dat vele ziekten doet ontstaan*, een UITMUNTEND PRESERVATIEF, daar zij een gezonden eetlust opwekt en aan ligchaam en geest veerkracht bijzet. *Bij kinkhoest, mazelen, kinderpokken* en waterpokken is ze zeer aan te bevelen, omdat ze alle branderigheid en koortsachtigheid wegneemt.

De Prijs der *REVALENTA* is 87½ Ct., f 2,—, f 3,50 [illegible] f 16, en zij is te verkrijgen in het *Verkoophuis* en de bekende *Depôts.*

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door » F. VON WINDHEIM EN C°., *Verkoophuis*, » *geteekend is.*

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hertogenbosch, F. L. Wolsch.
Breda, Wed. Wierox Folla.	Leur, L. van den Berg.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» G. H. Veraart.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Boxmeer, G. Muller.	» A. van Wamel.
Eindhoven, A. Begum.	Tholen, [illegible] Mees.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Depôts.

HET BOEK DER UITVINDINGEN,

AMBACHTEN EN FABRIEKEN.

Eerste en Tweede Deel.

Met eene Voorrede van

Dr. J. BOSSCHA Jr.

Met 500 in den tekst gedrukte afbeeldingen, vele Tintplaten, enz., enz.

Prijs van elke aflevering 35 Cents.

EERSTE DEEL:

Inleiding. De menschheid in de geschiedkundige ontwikkeling harer beschaving.

I. *De geschiedenis van het Papier* (met het Papierengeld).

II. *De uitvinding van de Boekdrukkunst.* Snelpersen. Stereotypie. Een bezoek in de Keizerlijke Drukkerij te Weenen.

III. *De uitvinding van den natuurzelfdruk en der Chemitypie.*

IV. *De geschiedenis der Houtgraveerkunst.* De Chinesche Boekdrukkunst.

V. *De koper en staalgravuren en het drukken daarvan.*

VI. *De uitvinding van het Steendrukken.*

VII. *De uitvinding der Stenographie.*

VIII. *De uitvinding der Daguerrotypie en Photographie.* De Camera Obscura. De Stereoskoop.

IX. *De uitvinding van het Buskruid en den vuurwapenen.* De Kruidmolen. Het Schietkatoen.

X. *Het magnetisme en de Electriciteit* en hunne practische toepassingen. (Galvanisme. Galvano-plastiek. Electro-magnetisme.)

XI. *De uitvinding van den Bliksem-afleider.*

XII. *De uitvinding der Telegrafen.*

XIII. *De uitvinding van het Microscoop en den Verrekijker.*

XIV. *De uitvinding der Luchtballons.*

XV. *De Kunstmatige verlichting door Lichtgas en andere stoffen.*

XVI. *De uitvinding van het Stoomwerktuig.* Spoorwegen en Stoombooten.

TWEEDE DEEL:

Inleiding. De waardij van den arbeid en zijne betrekking tot wetenschap en kunst.

I. *Geschiedenis der Bouwkunst en der daarmede in betrekking staande Ambachten.*

II. *Spinnen en Weven.* Over de natuur en het winnen der tot spinnen en weven dienende stoffen. Geschiedenis en bewerking van deze. De machinale weefstoel. De katoen manufactuur. Hand, kunst en machinale weverij.

III. *De vervaardiging van Aardewerk en Porselein.* Het Chinesche Porselein.

IV. *Het Glas en zijne bewerking.* Werkzaamheden in de glashut. Het glasschilderen.

V. *De Landbouw- en landhuishoudkundige werkzaamheden.* Schetsen van den Oogst in het Vaderland. De Landbouw. Het Vee. De Kaasbereiding. De Grond. Drooglegging. De graanhandel.

IV. *De Landhuishoudkundige bezigheden.* Het bereiden van Suiker. Wijn. Champagne. Bier. Brandewijn. Azijn.

VII. *De ontginning der Mijnen en de zuivering der Ertsen.* De Mijnwerker. Geschiedenis van het Mijnwezen.

VIII. *De arbeider in den Smeltoven.* Het winnen der Ertsen. Koper. Lood. Arsenik. Zink.

IX. *Het delven van fossile Brandstoffen en de belangrijkheid van deze.* Steenkolen. Houtskolen. Cokes.

X. *Het delven der Edele Gesteenten.*

XI. *Zoutmijnen en Zoutziederijen.*

XII. *De Steengroeven.* Marmer. Basalt. Porphyr. Tras. Cement.

XIII. *Het gebruik van de Grondboor.* De Artesische Putten.

XIV. *Goud, Zilver, Platina en de bearbeiding van deze.* Verwerking tot geld. Vergulden. Plateeren.

XV. *De bewerking der onedele Metalen.* Het gieten der Metalen. Kunstgieten. Blik. Brons. Klokspijs. Metaal voor Kanonnen.

XVI. *De vervaardiging van Stoom- en andere Werktuigen.*

XVII. *Het vervaardigen van Uurwerken.* Horologien. Brilleglazen.

XVIII. *De Gezigt- en Werktuigkundige.* De vervaardiging van Natuurkundige Instrumenten. Barometer. Thermometer. Luchtpomp. Chronometer, enz.

Besluit. Menschelijke en werktuigelijke arbeid.

Zeldzaam heeft in ons Vaderland een werk het licht gezien, dat zoo duidelijk, in zoo populairen vorm de geschiedenis bevat van al die vakken die tot nijverheid, handel en kunst betrekking hebben, waarvan de beknoptheid niets aan de juistheid te kort doet. De lezer wordt van de vroegste oudheid af tot den laatsten tijd toe als aan de hand geleid door de werkplaatsen der nijverheid en op de wegen des handels, de geheele ontwikkeling der menschelijke beschaving wordt hem in al haren omvang voor oogen gesteld, van den tragen gang der vroegste dagen af tot de reuzenschreden van onzen leeftijd.

Alle Boekhandelaren leveren met *spoed* de bestelde exemplaren af.

A. W. SYTHOFF.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.